N. PÄTS.

KAKS VENDA

MUINASJUTT LASTELE

KAKS VENDA

MUINASJUTT

KAKS VENDA

N. PÄTSI LUULE

E. V. KUNSTTÖÖSTUSKOOLI ÕPILASTE
ED. KANA JA H. EIN'I
JOONISTUSTEGA

1924
TALLINNA EESTI KIRJASTUS-ÜHISUS

Kaks venda.

(Muinasjutt.)

Metsa piiri pilutusel,
Oja kalda lähedusel
Seisid talud kõrvustikku —
Läheduses ligistikku.
Nendes elutsesid vennad —
Hoolelised askeldajad.
Igaüks neist omas kodus
Põllupeenral, metsa padus
Kohendamas, korraldamas
Päriskohta varustamas:
Talud suured talitada,
Karjad kirjud kasvatada.

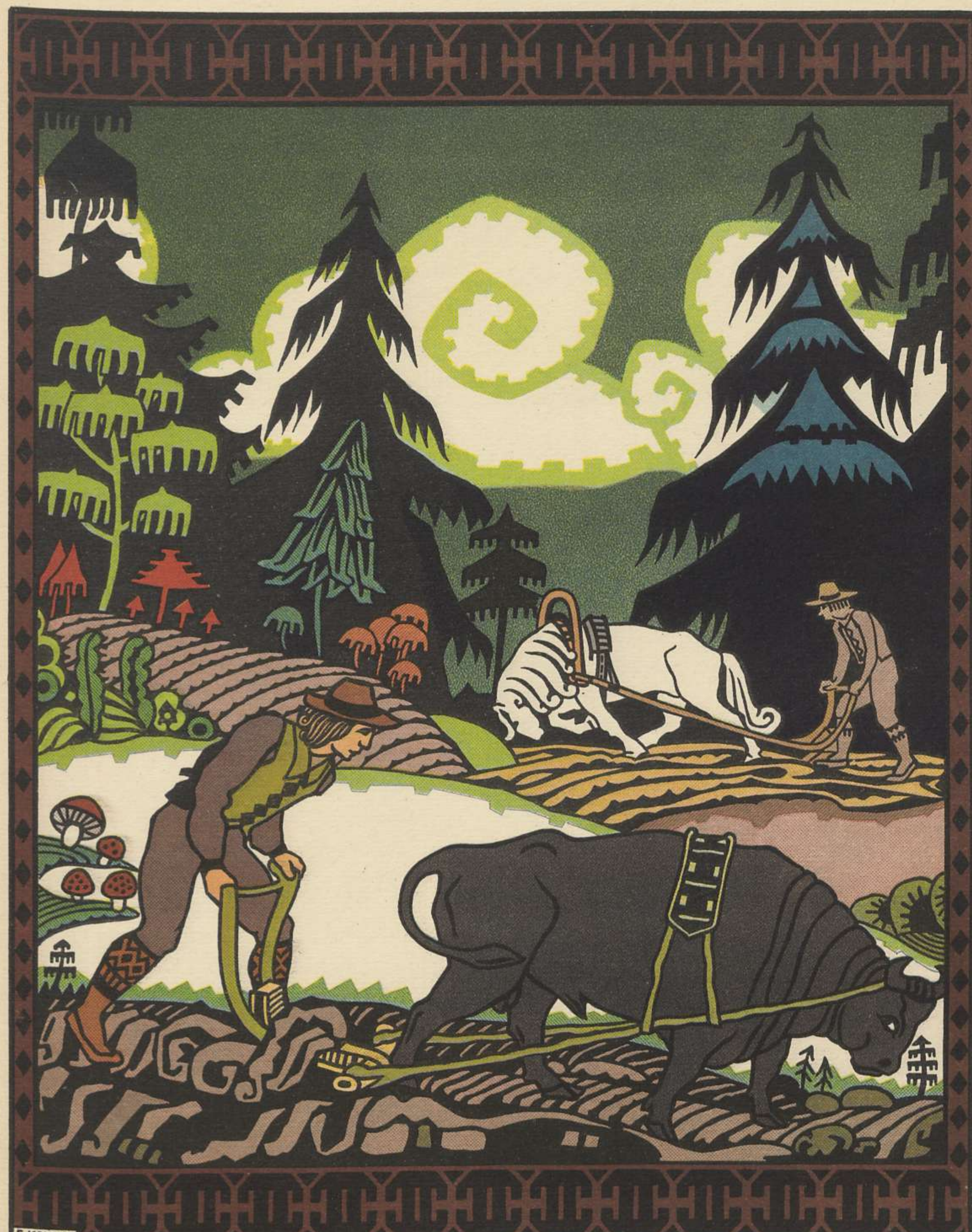

2.

Hommikusel hooletunnil,
Varajase koidu sunnil,
Vennad võidu venitavad —
Põllupeenart palistavad;
Kündvad koos ja äestavad,
Musta mulda muheldavad.
Töö on tehtud tugevasti,
Seemendatud soredasti.
Aga imelik on ilme —
Vaata seda — usu silme,
Miks neil meestel — külijatel
Õnn ei ühtu mõlematel?

Kündvad koos ja äestavad,
Musta mulda muheldavad.

3.

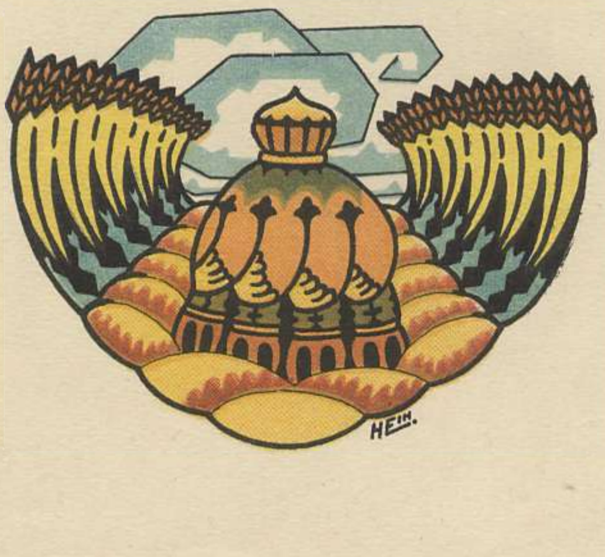
Noorem vend ei tegevam,
Vanem vend ei väsivam.
Aga nooremal kõik tärkab,
Lopsakamalt oras ärkab.
Põllupinnal — nurmel, niidul,
Aias, metsavarjus peidul,
Kevadel kõik kosumisel,
Suve soojas sirgumisel.
Jõuab sügisene aega
Oma helde rohke käega —
Hakid noorel ridastikku,
Sarrad rohked ligistikku.

4.

Vanemal aga vennikesel —
Hoolekandjal ohkelisel,
Mõni sarda sõgerikku,
Mõni hakki hagerikku.
Noorel — kullateri kuhjad,
Vanemal — kõik salved tühjad.
Olgu lambad, põrsad, sead,
Nooremal neid rohked read.
Vanemal, — kel naine neab:
„Pagan seda ise teab!“ —
Vähe karja kasvulisi,
Pisut sõrgu, sarvilisi.

5.

Vanem venda, vennikene,
Mis nüüd mõttes, hullikene?
Tahab targa juure minna;
Ei ta kaugel sõida linna;
Küla otsas, aru ääres,
Seal on hurtsik oru veeres.
Kus see tark on toimetamas,
Sala sorts on sobitamas.
Neiud noored ja nägusad,
Naised vaiksed ja vagusad,
Tõtvad hädas targa juure,
Peavad temast lugu suure.

Küla otsas, aru ääres,
Seal on hurtsik oru veeres.

6.

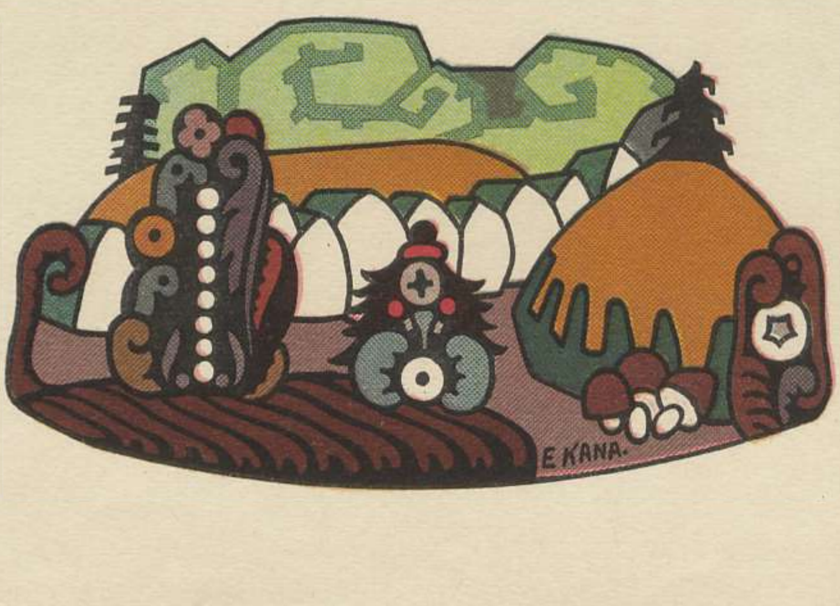
Hallipeaga habemikku,
Läikvapilgu omanikku,
Kellel imelikud aimud,
Teenistuses targad vaimud —
Austab kogu külarahvas,
Olgu peig ehk neiu hädas.
Toodaks musta kana munad,
Naabri aiast saadud õunad;
Mõnel põlles odratangu, —
Tark on rahul ega mangu.
Kõigile ta õigust ütleb;
Mõnda nõia-vihal vihtleb. . .

7.

Vanem vend siis targa juure
Kandis seakintsu suure.
Palus tarka härdal helil,
Nuuksus, nagu pisarpillil:
— „Ütle, tark, ehk juhata,
Hädaohus avita,
Mis ma peaks ette võtma,
Kuidas eluraskust võitma, —
Et nii, nagu noorel vennal,
Kosuks, kasvaks põllu peenral?
Kosuks karja natukene —
Olgu härg või utekene!“ —

Kastis sõela nõia vette,
Siis vast andis venna kätte.

8.

Kuulas tark kõik venna häda, —
Et saaks kodu korda seada.
Võttis ahjult kuiva taela,
Riiuliilta — nõiasõela;
Raius ränilt sädemeid,
Taela tule kübemeid;
Keerutas siis ümber pea, —
Vist see tarvis, mine tea!
Tekkis tule pilvekene,
Sädemete saarekene;
Kastis sõela nõia vette,
Siis vast andis venna kätte.

9.

Lausus nõnda venna poole:
— „Annan sõela sinu hoole;
Neljapäeval enne koitu,
Enne päevatule loitu,
Astu põllu peenardele,
Niidu veere radadele;
Vaata läbi sõela kogu,
Siis näed oma elulugu;
Mis sa kuuled, mis sa näed,
Selle järel elu säed.
Tood siis sõela minu kätte —
Mul ta tarvis omaette."

10.

Vana targa juhatusel
Vend käib põllu palistusel
Neljapäeval enne koitu,
Enne päevatule loitu.
Vaatab läbi sõela kogu,
Näeb, mis imeline lugu:
Noorel vennal põllul laial,
Niidul, viljapuude aial
Tööl on ime-mehikesed, —
„Päka-piku“ poisikesed;
Kohendavad, hoolitsevad,
Kastel põldu niisutavad.

Vaatab läbi sõela kogu,
Näeb, mis imeline lugu:

11.

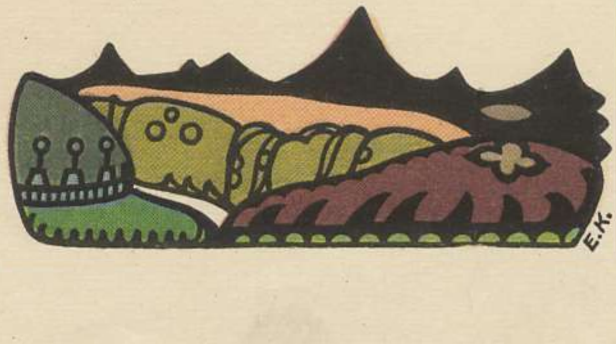
Aga temal aia veeres,
Üsna põllupeenra ääres,
Magab tüse kotikandja,
Nagu kauba kohendaja.
Küsis vend seal kotimehelt:
— „Kas ehk oled tulnud rehelt?"
Vastab vennal võõrasmees:
— „Olen sinu õnn su ees;
Magan, kuni ärkad ise —
Oled kaubameheks tüse,
Ei sa kõlba põllumeheks,
Kui ka seda ise tahaks!"

12.

Vanem vend nüüd tõde märkas—
Mõtte järel tegu tärkas, —
Andis talu venna kätte,
Algas kauplust omaette.
Sai tast kuulus kaubamees
Laialt tuttav ümbruses. . .

— Ütle siis, et meie aegu,
Kus ei ole tarku praegu,
Ilm ei usu ilmutusi,
Salapära selgitusi!
Nüüdki igal' õnn on antud —
Saatusel, mis osaks pandud. . .

TALLINNA EESTI KIRJASTUS-ÜHISUSE KIWITRÜKK.